

Odnos percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci

Antolović, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Dental Medicine and Health Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:243:722057>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Dental Medicine and Health Osijek
Repository](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO

Diplomski sveučilišni studij Sestrinstva

Lucija Antolović

**ODNOS PERCEPCIJE SOCIJALNE
PODRŠKE I ŠKOLSKOG USPJEHA
UČENIKA ZDRAVSTVENE I
VETERINARSKE ŠKOLE DR. ANDRIJE
ŠTAMPARA VINKOVCI**

Završni rad

Slavonski Brod, 2022.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO

Diplomski sveučilišni studij Sestrinstva

Lucija Antolović

**ODNOS PERCEPCIJE SOCIJALNE
PODRŠKE I ŠKOLSKOG USPJEHA
UČENIKA ZDRAVSTVENE I
VETERINARSKE ŠKOLE DR. ANDRIJE
ŠTAMPARA VINKOVCI**

Završni rad

Slavonski Brod, 2022.

Rad je ostvaren putem online ankete.

Mentor rada: doc. dr. sc. Štefica Mikšić

Rad sadrži: 35 stranica i 16 tablica.

Znanstveno područje: Biomedicina i zdravstvo

Znanstveno polje: Kliničke medicinske znanosti

Znanstvena grana: Sestrinstvo

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1 Percipirana socijalna podrška	1
1.2 Socijalna podrška obitelji i vezanost za školu	2
1.3 Socijalna podrška prijatelja i vezanost za školu.....	3
1.4 Školski uspjeh i vezanost za školu.....	4
2. CILJ	5
3. ISPITANICI I METODE.....	6
3.1 Ustroj studije.....	6
3.2 Ispitanici.....	6
3.3 Metode	6
3.3.1 Multidimenzionalna skala percipirane socijalne podrške	6
3.3.2 Skala vezanosti za školu	7
3.4 Statističke metode	7
4. REZULTATI.....	8
5. RASPRAVA	24
6. ZAKLJUČAK.....	26
7. SAŽETAK.....	27
8. SUMMARY.....	28
9. LITERATURA	29
10. ŽIVOTOPIS.....	34
11. PRILOZI.....	35

1. UVOD

U današnje vrijeme djeca i mladi većinu svog vremena provode u školi i u školskim obvezama, a u istraživanje njihova zadovoljstva pruženim uloženo je minimalno pažnje. Jedan od aspekata koji prikazuje osjećaje prema učiteljima, osoblju škole i sami osjećaj prema školi je vezanost za školu. Vezanost za školu nije točno definirana, ona se odnosi na emocije, motivaciju i stavove koje učenici imaju prema školi (1). Maddox i Prinz vezanost za školu definiraju kao bliskost učenika sa školom i brojnim drugim aspektima njihovog života tijekom školovanja (2). Ovakav koncept istražuje se na više područja, kao što su razvojna psihologija, obrazovanje, rizična ponašanja mladih i pokazao se jednim od važnijih čimbenika u prevenciji problematičnog ponašanja. Visoka vezanost za školu povezuje se s većom razinom samopouzdanja, boljim uspjehom u školi, pozitivnim stavom, boljim kontroliranjem emocija (3 - 5). Niska razina vezanosti za školu u drugim istraživanjima povezuje se s niskom razinom samopouzdanja, rizičnim ponašanjem u školi, konzumiranjem opojnih sredstava, maloljetničkim trudnoćama (6 - 10).

Obzirom da je pojam vezanosti za školu pokazao dobre rezultate u prevenciji delikvetnog ponašanja mladih, u poboljšanju školskog uspjeha učenika, potrebno je ispitati koji bi čimbenici imali veći utjecaj i veću razinu vezanosti za školu (9, 11).

Jedan od čimbenika koji ima veliku važnost u utjecaju na vezanost za školu je socijalna podrška važnih i bližnjih ljudi u životima učenika. Socijalna podrška može se definirati kao skup percipirane specifične ili opće podrške koja pridonosi mentalnoj i fizičkoj dobrobiti osobe (12). Ono što predviđa brojne pozitivne ishode, visoku razinu samopouzdanja (13), samopoštovanja, smanjenu razinu depresije (14), bolji školski uspjeh je percipirana socijalna podrška (13 - 15).

1.1 Percipirana socijalna podrška

Socijalnu podršku možemo definirati kao proces preko kojeg socijalni odnosi utječu na psihičko ili tjelesno zdravlje osobe (16). Autori Cohen i Wills dijele socijalnu podršku u dvije dimenzije, prva dimenzija je emocionalna, a druga instrumentalna (17). U emocionalnu dimenziju socijalne podrške spadaju elementi pažnje, prihvaćanja, pružanja utjehe od strane bližnjih osoba. U

instrumentalnu dimenziju socijalne podrške spadaju elementi pružanja savjeta, ohrabrivanje, pružanje potrebnih informacija u određenim trenucima.

Prethodna istraživanja pokazuju kako socijalna podrška učitelja u školama, obitelji, vršnjaka i prijatelja uvelike utječe na školski uspjeh i uloženi trud oko škole. Također, istraživanje Gutiérrez, Tomás, Romero i Barrica dokazuju kako percipirana socijalna podrška obitelji, učitelja, nastavnika, vršnjaka i prijatelja utječe na zadovoljstvo školom, a uloženi napor oko škole utječe kao posrednik (18).

Percipirana socijalna podrška od strane učitelja, nastavnika, prijatelja, obitelji povezana je i s drugim aspektima vezanosti za školu. Visoka razina samopouzdanja i osjećaj sreće više je istaknut kod osoba kojima je pružena podrška od njima bliskih osoba. Također, veći napor tijekom školovanja ulažu učenici kojima imaju podršku od njima važnih ljudi, suprotno od učenika kojima je pružena manja socijalna podrška tijekom školovanja (19).

Prethodna istraživanja pokazala su kako je percipirana socijalna podrška od strane nastavnika, prijatelja i obitelji usko vezana s boljom motivacijom i boljim školskim uspjehom (20 - 23). Također, istraživanja su potvrdila kako uloga socijalne podrške utječe na uključenost učenika u školi (24 - 26), kao i na školski uspjeh i iznimno zadovoljstvo školom (27,28).

Iz brojnih istraživanja možemo zaključiti kako percipirana socijalna podrška pruža pozitivne rezultate, pozitivno utječe na psihološki razvoj učenika i samim time na njegovo zadovoljstvo školom, angažman oko školskih obaveza, uključenost u školu, bolju motivaciju i na kraju školski uspjeh.

1.2 Socijalna podrška obitelji i vezanost za školu

Schneider i sur. objavili su istraživanje pružanja socijalne podrške od strane obitelji i vezanosti za školu i negativne odnose s roditeljima te kako to sve utječe na motivaciju učenika tijekom školovanja i školski uspjeh nakon prelaska u srednju školu. U svom istraživanju ispitali su mogu li bliski odnosi s jednim roditeljem ili s prijateljima nadomjestiti narušene odnose s drugim roditeljem. Istraživanje je pokazalo kako socijalna podrška pružena od strane roditelja može utjecati na brojne aspekte vezanosti za školu. Također, istraživanje je pokazalo kako vezanost za školu opada nakon što učenik prijeđe iz osnovne u srednju školu. Osim toga, istraživanje potvrđuje

kako kvalitetan odnos s jednim od roditelja može nadomjestiti narušene odnose s drugim roditeljem.

Percipirana socijalna podrška roditelja ima pozitivne učinke na prilagođavanje učenika i uključivanja u školu (26). Učenici koji primaju podršku od roditelja uključeni su u izvannastavne aktivnosti.

Iznimno je važna percipirana socijalna podrška oba roditelja jer pružanje podrške oca i pružanje podrške majke utječe na različite aspekte vezanosti za školu. Dokazano je kako je pružanje podrške majke djetetu tijekom školovanja povezano s visokim samopoštovanjem, izraženim socijalnim kompetencijama, kvalitetnijom prilagodbom adolescenata, dok je pružanje socijalne podrške djetetu tijekom školovanja od strane oca povezano s visokim akademskim rezultatima, boljim uspjehom, boljom tolerancijom na stresne događaje i situacije (29 - 31).

1.3 Socijalna podrška prijatelja i vezanost za školu

U adolescentskoj dobi jedan od glavnih izvora podrške i razumijevanje su prijatelji. U razdoblju puberteta djeca se distanciraju od roditelja i veći dio vremena provode u društvu (32). Pretpostavka je da će djeca koja osjećaju potporu od njima važnih osoba biti više angažirana po pitanju škole i učenja. Kada je u pitanju škola i njezino okruženje učenici će se sigurnije osjećati ukoliko njihovi nastavnici i prijatelji brinu za njih (33).

Jedna od glavnih potreba u adolescentskoj dobi je stvaranje bliskog odnosa s društvom i prijateljima. Kvalitetni prijateljski odnosi utječu na mentalno zdravlje, kao i na psihološku prilagodbu osobe i stvaranje bolje slike o sebi (34). Adolescenti prijateljstvo ocjenjuju jednim od najvažnijih izvora druženja, a odnos s roditeljima kao pružanje sigurnosti i utjehe (35).

Neki autori pokazuju vezu u odnosa s braćom/sestrom i odnosa s vršnjacima (36). Što dijete nauči kroz međusobnu povezanost s braćom i sestrom primjenjivat će i u odnosu sa svojim vršnjacima. Pretpostavka je da prijateljstvo ima veliku važnost i utjecaj na to kako djeca doživljavaju školu, posebno ako prelaze iz jedne u drugu, naprimjer iz osnovne škole u srednju. To su situacije u kojima prijateljstvo može osnažiti akademsku i društvenu prilagodbu (37).

Budući da se prijateljstva temelje na komunikaciji, funkcionalna prijateljstva pružaju snažan osjećaj osobne podrške. Pojedinci koji osjećaju podršku svojih bliskih prijatelja imaju tendenciju da žive dulje, ostanu zdraviji i imaju pozitivniji pogled na stres i nevolje ukoliko se nađu u takvim situacijama (38). Razumijevanje zdravstvenih dobrobiti prijateljstava može pružiti pojedincima osjećaj sigurnosti, zaštite i potpore protiv životnih nepoznanica. Ovi osjećaji su slični osjećaju sigurnosti koji osjećamo kad primamo liječničku pomoć. Prijatelji su također vanjski dio odraza našeg funkcioniranja i to nam pruža priliku da shvatimo vlastito mjesto i ponašanje.

Ono što pospješuje prilagodbu adolescenata na školu i neke aspekte vezanosti za školu je prisutnost najboljeg prijatelja (39). Adolescenti koji imaju bliske prijatelje u školi povezani su sa školskim obvezama i školom za razliku od učenika koji nemaju prijatelje u školskom okruženju (40).

Niža je razina školskog uspjeha, socijalnog ponašanja i reagiranja na stresne situacije kod učenika koji nemaju najbolje prijatelje u školi. Ponašanje najboljeg prijatelja može utjecati na ponašanje učenika, kao i na njegovo mišljenje i stavove. Pretpostavka je da će najbolji prijatelj i njegova prisutnost u školi utjecati na adolescenta i njegovu vezanost za školu (39).

1.4 Školski uspjeh i vezanost za školu

Učenicima s boljim školskim uspjehom važan je osjećaj sigurnosti u školskom okruženju, važan im je školski uspjeh i rad, dok učenici sa slabijim uspjehom ne navode isto. Učenici s visokim školskim uspjehom više prate nastavu, ulažu više vremena na učenje, aktivniji su u izvannastavnim aktivnostima i drže se pravila postavljenih od strane nastavnika (41). Školski uspjeh primjetan je i kod učenika koji navode veću vezanost za školu (1,42). Neki autori navode kako su komponente privrženosti školi i predanosti školi usko vezane s visokim uspjehom u školi (43). Maddox i Prinz u svom radu govore kako do slabijeg školskog uspjeha dovode niže sposobnosti, što je povezano i s manjom vezanosti za školu, a na kraju rezultat toga može biti rizično ponašanje učenika (2). Prema nalazima nekih istraživanja potvrđeno je kako djeca iste dobi direktno utječe na stav prema školi, a to se na kraju reflektira i na školski uspjeh. Aktivno druženje s vršnjacima koji pokazuju rizično ponašanje može uvelike utjecati na samoobrazovanje učenika i na njegov stav prema školi (44).

2. CILJ

Cilj je rada ispitati odnos percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara, Vinkovci.

Specifični ciljevi rada su:

- Ispitati postoji li razlika u odnosu percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika prema dobi, spolu, mjestu stanovanja, bračnom statusu roditelja, školskog uspjeha, procjeni financijske situacije obitelji i broju braće i sestara.
- Ispitati povezanost percepcije socijalne podrške iz brojnih aspekata (obitelji, prijatelja, važne i bližnje osobe) i školskog uspjeha.

3. ISPITANICI I METODE

3.1 Ustroj studije

Istraživanje je provedeno po principu presječne studije (45).

3.2 Ispitanici

Ispitanici su bili punoljetni učenici Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci, a istraživanje je provedeno od 9. lipnja 2022. do 16. lipnja 2022. online putem. U istraživanju Odnosa percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci ispitano je 104 adolescenta, od kojih je 78 ženskih ispitanika, a 27 muških ispitanika. Ispitivanje je provedeno putem online ankete u trajanju od 15 minuta.

3.3 Metode

Podaci su prikupljeni putem online upitnika koji se sastoji od 31 pitanja. Anketa je kreirana pomoću internetskog javno dostupnog programa (Google drive) te je tako osigurana anonimnost ispitanih učenika. Prvih 7 pitanja su demografska pitanja koja se sastoje od provjere dobi, spola, mjesta stanovanja, bračnog statusa roditelja, broja braće i sestara, procjene financijskog stanja obitelji te školskog uspjeha u prošloj godini. Na sva pitanja bili su ponuđeni odgovori.

3.3.1 Multidimenzionalna skala percipirane socijalne podrške

Za ispitivanje percepcije socijalne podrške korištena je Multidimenzionalna skala percipirane socijalne podrške (Multidimensional Scale Perceived Social Support) (46). Skala sadržava 12 stavki, četiri stavke za mjerenje i ispitivanje percipirane podrške od strane obitelji (npr. „Moja obitelj je voljna pomoći mi kod donošenja odluka“), prijatelja („Imam prijatelje s kojima mogu dijeliti radost i tugu“) i posebne osobe („Postoji posebna osoba koja je tu kada mi je potrebna“). Ispitanici su trebali označiti svoj odgovor na skali od broja 1 do broja 7 gdje 1 označava da se uopće se ne slažu sa tvrdnjom a 7 da se potpuno slažu s tvrdnjom.

3.3.2 Skala vezanosti za školu

Kako bi procijenili razinu vezanosti za školu kod učenika korištena je Skala vezanosti za školu (1). Skala sadržava 17 stavki koje mjere dva faktora: predanost školskim obvezama što spada u ponašajne stavke, njom se mjeri posvećenost školskim obvezama, radu i planiranje učenja te privrženost školi što je emocionalna stavka koja mjeri osjećaje prema školi i nastavnicima. Vezanost učenika za školu mjerila se s 5 tvrdnji (npr. „Volim ići u školu“). Koliko predano učenici izvršavanju školske obveze mjerilo se sa 7 tvrdnji.

3.4 Statističke metode

Za opis distribucije frekvencija istraživanih varijabli upotrijebljene su deskriptivne statističke metode. Srednje su vrijednosti izražene medijanom, rasponom i sredinama rankova za varijable koje nisu normalno distribuirane i aritmetičkom sredinom, minimalnom i maksimalnom vrijednosti i standardnom devijacijom za normalno distribuirane varijable. Za utvrđivanje razlika rezultata između dviju nezavisnih varijabli korišten je Mann Whitney test ili T test te Kruskal Wallis test ili Jednosmjerna analiza varijance za provjeru razlika u rezultatima među više nezavisnih skupina ispitanika. Za utvrđivanje povezanosti korištene su Pearsonove, Spearmanove i Point Biserialne korelacije. Kolmogorov Smirnov test korišten je za testiranje normalnosti razdiobe. Kao razina statističke značajnosti uzeta je vrijednost $p < 0,05$. Za obradu je korišten statistički paket IBM SPSS 25, proizveden u Chicagu, SAD, 2017. godine.

4. REZULTATI

U istraživanju je ispitano 104 učenika, vidljivo je kako je u ispitivanom uzorku 78 (74,3%) ispitanika ženskog spola i 27 (25,7%) ispitanika muškog spola te je 60 (57,1%) ispitanika u dobi od 18 godina. Distribucije ostalih demografskih varijabli vidljive su u tablici niže.

Tablica 1. Obilježje ispitivanog uzorka

		N (%)
Spol	Muško	27 (25,7)
	Žensko	78 (74,3)
Dob	18	60 (57,1)
	19	39 (37,1)
	20	6 (5,7)
Mjesto stanovanja	Selo	61 (58,1)
	Grad	44 (41,9)
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	82 (78,1)
	Razveden/na	18 (17,1)
	Nikada se nisu vjenčali	1 (1)
	Jedan roditelj nije živ	3 (2,9)
	Oba roditelja nisu živa	1 (1)
Broj braće i sestara	Nemam	7 (6,7)
	Jedno	34 (32,4)
	Dvoje	46 (43,8)
	Troje	7 (6,7)
	Četvero i više	11 (10,5)
Financijske mogućnosti obitelji	Puno lošije od drugih obitelji	0
	Lošije od drugih obitelji	16 (15,2)
	Kao i druge obitelji	60 (57,1)
	Bolje od drugih obitelji	28 (26,7)
	Puno bolje od drugih obitelji	104 (99)
	Nedostaje	1 (1)

Iz Tablice 2. vidljivo je kako 60 (57,1%) ispitanika pohađa 4. razred srednje škole. Distribucija ostalih varijabli vezanih uz razred i prijatelje vidljiva je u tablici niže.

Tablica 2. Distribucije odgovora koje se odnose na razred i prijatelje

		N (%)
Razred	Treći	16 (15,2)
	Četvrti	60 (57,1)
	Peti	28 (26,7)
	Nedostaje	1 (1)
Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	21 (20)
	Tri do pet	47 (44,8)
	Više od pet	37 (35,2)
Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu	Da	76 (72,4)
	Ne	29 (27,6)
Školski uspjeh u protekloj školskoj godini	Jedan do dva	4 (3,8)
	Tri do pet	45 (42,9)
	Više od pet	56 (53,3)

Iz Tablice 3. vidljivi su Medijani rezultata ukupne percipirane socijalne podrške i rezultata podljestvica socijalne podrške i predanosti izvršavanja školskih obaveza te rezultati Kolmogorov-Smirnov testa.

Tablica 3. Deskriptivna statistika i rezultati Kolmogorov-Smirnov testa percipirane socijalne podrške i rezultata podljestvica socijalne podrške i predanosti izvršavanja školskih obaveza

	Medijan (interkvartilni raspon)	KS	P*
Percipirana socijalna podrška ukupno	5,66 (5 – 6,41)	0,088	0,04
Podljestvica socijalne podrške važnih drugih osoba	6 (5 – 7)	0,195	<0,001
Podljestvica socijalne podrške obitelji	5,25 (4,75 – 6,68)	0,140	<0,001
Podljestvica socijalne podrške prijatelja	5,50 (5 – 7)	0,218	<0,001
	M (min - max)	KS	P*
Predanost izvršavanja školskih obaveza	56,41 (32 – 75)	0,065	0,20

* Kolmogorov – Smirnov test

Pokazalo se kako postoji značajna razlika u socijalnoj podršci prema spolu ispitanika ($U=719,000$; $P=0,02$), na način da značajno veću socijalnu podršku percipiraju ispitanici ženskoga spola. Iz statističke analize kod varijable bračni status roditelja isključeni su ispitanici čiji se roditelji nikada nisu vjenčali i oba roditelja nisu živa jer su imali po jednog ispitanika.

Tablica 4. Socijalna podrška prema demografskim varijablama

		Sredine rankova	U	P*
Spol	Muško	45,15	719,000	0,02
	Žensko	56,28		
Mjesto stanovanja	Selo	49,01	1110,500	0,16
	Grad	57,26		

		Sredine rankova	H	P†
Dob	18	53,58	0,901	0,63
	19	52,58		
	20	41,33		
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	50,43	1,578	0,45
	Razveden/na	58,33		
	Jedan roditelj nije živ	39,33		
Broj djece	Nemam	56,93	4,308	0,36
	Jedno	50,71		
	Dvoje	53,37		
	Troje	34,21		
	Četvero i više	63,32		
Financijske mogućnosti obitelji	Lošije od drugih obitelji	44,30	0,452	0,92
	Kao i druge obitelji	52,57		
	Bolje od drugih obitelji	54,27		
	Puno bolje od drugih obitelji	51,00		

* T test

† Jednosmjerna analiza varijance

Pokazalo se kako postoji značajna razlika u socijalnoj podršci važnih drugih osoba u životu prema spolu ispitanika ($U=622,500$; $P=0,003$), na način da značajno veću socijalnu podršku važnih drugih osoba u životu percipiraju ispitanici ženskoga spola.

Tablica 5. Socijalna podrška važnih drugih osoba u životu prema demografskim varijablama

		Sredine	U	P*
		rankova		
Spol	Muško	37,44	622,500	0,003
	Žensko	57,52		
Mjesto stanovanja	Selo	50,97	1228,000	0,53
	Grad	54,59		
		Sredine	H	P†
		rankova		
Dob	18	51,86	3,180	0,20
	19	56,38		
	20	33,58		
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	50,12	2,179	0,33
	Razveden/na	59,72		
	Jedan roditelj nije živ	39,33		
Broj djece	Nemam	69,00	4,578	0,33
	Jedno	49,04		
	Dvoje	53,04		
	Troje	39,36		
	Četvero i više	58,82		
Financijske mogućnosti obitelji	Lošije od drugih obitelji	41,40	0,945	0,81
	Kao i druge obitelji	53,39		
	Bolje od drugih obitelji	51,30		
	Puno bolje od drugih obitelji	60,00		

* Mann Whitney test

† Kruskal Wallis test

Pokazalo se kako nema značajne razlike u percepciji socijalne podrške obitelji prema demografskim varijablama.

Tablica 6. Socijalna podrška obitelji prema demografskim varijablama

		Sredine rankova	U	P*
Spol	Muško	53,25	994,500	0,88
	Žensko	52,25		
Mjesto stanovanja	Selo	49,71	1152,500	0,26
	Grad	56,31		
		Sredine rankova	H	P†
Dob	18	56,05	2,125	0,34
	19	47,06		
	20	52,92		
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	50,65	0,479	0,78
	Razveden/na	55,78		
	Jedan roditelj nije živ	48,67		
Broj djece	Nemam	51,14	3,433	0,37
	Jedno	54,37		
	Dvoje	52,39		
	Troje	34,14		
	Četvero i više	59,73		
Financijske mogućnosti obitelji	Lošije od drugih obitelji	55,50	2,325	0,50
	Kao i druge obitelji	50,15		
	Bolje od drugih obitelji	60,64		

Puno bolje od drugih obitelji	43,50

* Mann Whitney test

† Kruskal Wallis test

Pokazalo se kako postoji značajna razlika u socijalnoj podršci prijatelja prema spolu ispitanika ($U=600,500$; $P=0,001$), na način da značajno veću socijalnu podršku prijatelja percipiraju ispitanici ženskoga spola.

Tablica 7. Socijalna podrška prijatelja prema demografskim varijablama

		Sredine rankova	U	P*
Spol	Muško	36,60	600,500	0,001
	Žensko	57,80		
Mjesto stanovanja	Selo	49,22	1123,000	0,18
	Grad	56,98		
		Sredine rankova	H	P†
Dob	18	52,69	0,775	0,67
	19	53,76		
	20	42,42		
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	50,74	0,756	0,68
	Razveden/na	56,22		
	Jedan roditelj nije živ	43,67		
Broj djece	Nemam	48,86	4,227	0,37
	Jedno	48,49		
	Dvoje	55,06		

	Troje	40,00		
	Četvero i više	64,73		
Financijske mogućnosti obitelji	Lošije od drugih obitelji	43,70	0,767	0,85
	Kao i druge obitelji	53,86		
	Bolje od drugih obitelji	50,07		
	Puno bolje od drugih obitelji	50,25		

* Mann Whitney test

† Kruskal Wallis test

Pokazalo se kako nema značajne razlike u predanosti izvršavanja školskih obaveza prema demografskim varijablama.

Tablica 8. Predanost izvršavanja školskih obaveza prema demografskim varijablama

		M (min – max)	SD	T	P
Spol	Muško	53,423 (32 – 75)	10,545	-1,686	0,09
	Žensko	57,410 (32 – 75)	10,407		
Mjesto stanovanja	Selo	56,666 (32 – 75)	10,129	0,285	0,77
	Grad	56,068 (34 – 75)	11,173		
		M (min – max)	SD	F	P†
Dob	18	56,728 (32 – 75)	10,629	0,204	0,81
	19	55,666 (34 – 75)	10,690		
	20	58,166 (51 – 75)	9,887		
Bračni status roditelja	U braku/izvanbračna zajednica	56,814 (32 – 75)	10,559	0,054	0,94
	Razveden/na	56,333 (37 – 71)	10,671		
	Jedan roditelj nije živ	55,000 (44 – 63)	9,848		

Broj djece	Nemam	56,714 (43 – 66)	7,565	2,202	0,07
	Jedno	53,647 (32 – 75)	11,230		
	Dvoje	57,822 (41 – 74)	10,185		
	Troje	51,142 (32 – 68)	12,212		
	Četvero i više	62,363 (54 – 75)	7,297		
Financijske mogućnosti obitelji	Lošije od drugih obitelji	49,000 (38 – 58)	8,544	1,311	0,27
	Kao i druge obitelji	56,253 (32 – 75)	10,600		
	Bolje od drugih obitelji	58,000 (32 – 75)	10,415		
	Puno bolje od drugih obitelji	62,500 (56 – 71)	10,606		

* T test

† Jednosmjerna analiza varijance

Pokazalo se kako nema značajnih razlika u percepciji socijalne podrške prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Tablica 9. Socijalna podrška prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje

		Sredine rankova	H	P*
Razred	Treći	55,91	0,444	0,80
	Četvrti	52,04		
	Peti	49,68		
Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	51,81	2,331	0,32
	Tri do pet	52,82		
	Više od pet	52,49		
		Sredine rankova	U	P†
	Da	54,81	914,500	0,19

Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu kao i Vi	Ne	46,53

* Kruskal Wallis test

† Mann Whitney test

Pokazalo se kako nema značajnih razlika u percepciji socijalne podrške drugih važnih osoba u životu prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Tablica 10. Socijalna podrška drugih važnih osoba u životu prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje

		Sredine rankova	H	P*
Razred	Treći	49,59	0,243	0,88
	Četvrti	53,17		
	Peti	50,91		
Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	51,81	0,17	0,99
	Tri do pet	52,82		
	Više od pet	52,49		
		Sredine rankova	U	P†
Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu kao i Vi	Da	54,00	1055,500	0,81
	Ne			

* Kruskal Wallis test

† Mann Whitney test

Pokazalo se kako nema značajnih razlika u percepciji socijalne podrške obitelji prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Tablica 11. Socijalna podrška obitelji prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje

		Sredine rankova	H	P*
Razred	Treći	63,13	2,798	0,24
	Četvrti	49,19		
	Peti	51,55		
Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	43,24	5,882	0,53
	Tri do pet	49,59		
	Više od pet	61,71		
		Sredine rankova	U	P†
Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu kao i Vi	Da	52,93	675,000	0,83
	Ne	51,40		

* Kruskal Wallis test

† Mann Whitney test

Pokazalo se kako nema značajnih razlika u percepciji socijalne podrške prijatelja prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Tablica 12. Socijalna podrška prijatelja prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje

		Sredine	H	P*
		rankova		
Razred	Treći	54,47	0,888	0,64
	Četvrti	53,42		
	Peti	47,61		
Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	41,76	3,602	0,16
	Tri do pet	49,59		
	Više od pet	61,71		
		Sredine	U	P†
		rankova		
Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu kao i Vi	Da	54,81	972,000	0,40
	Ne			

* Kruskal Wallis test

† Mann Whitney test

Pokazalo se kako nema značajne razlike u predanosti izvršavanja školskih obaveza prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Tablica 13. Predanost izvršavanja školskih obaveza prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje

		M (min – max)	SD	F	P*
Razred	Treći	56,812 (32 – 71)	11,674	0,172	0,84
	Četvrti	56,101 (32 – 75)	10,209		
	Peti	57,500 (42 – 75)	10,472		

Broj prijatelja u školi s kojima se aktivno druže	Jedan do dva	53,571 (34 – 71)	10,067	1,932	0,15
	Tri do pet	55,744 (32 – 75)	10,763		
	Više od pet	58,944 (37 – 75)	10,217		
		M (min – max)	SD	F	P†
Pohađa li Vaš najbolji prijatelj/prijateljica istu školu kao i Vi	Da	57,333 (32 – 75)	11,042	2,072	0,15
	Ne	54,034 (38 – 72)	8,825		

* Jednosmjerna analiza varijance

† T test

Pokazalo se što je veća svaka od socijalnih podrški, veća je predanost školskim obavezama. Ukupna socijalna podrška visoko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom važnih drugih osoba u životu ($P < 0,001$), socijalnom podrškom obitelji ($P < 0,001$) i socijalnom podrškom prijatelja ($P < 0,001$), odnosno što je veća ukupna socijalna podrška veće su i ostale podljestvice socijalne podrške i obrnuto. Što je veća socijalna podrška važnih drugih osoba u životu veće su socijalna podrška obitelji i prijatelja i obrnuto. Socijalna podrška obitelji nisko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom prijatelja ($P < 0,001$).

Tablica 14. Povezanost izvršavanja školskih obaveza sa socijalnom podrškom i subskalama socijalne podrške

		2.	3.	4.	5.
1. Izvršavanje školskih obaveza	Koef. korelacije	0,521	0,385	0,409	0,483
	P*	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
	N	104	104	104	104
2. Socijalna podrška ukupno	Koef. korelacije		0,857	0,738	0,852
	P*		<0,001	<0,001	<0,001
	N		104	104	104
3. Socijalna podrška važnih drugih osoba	Koef. korelacije			0,381	0,726
	P*			<0,001	<0,001
	N			104	104
4. Socijalna podrška obitelji	Koef. korelacije				0,387
	P*				<0,001

	N	104
5.Socijalna podrška prijatelja	Koef. korelacije	-
	P*	-
	N	-

* Pearsonove korelacije

Pokazalo se kako je socijalna podrška ($r=0,213$; $P=0,03$), socijalna podrška važnih drugih osoba u životu ($r=0,281$; $P=0,004$) i socijalna podrška prijatelja ($r=0,289$; $P=0,003$) nisko pozitivno povezana sa spolom ispitanika, odnosno veća razina socijalne podrške, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu i socijalna podrška prijatelja povezana je sa ženskim spolom ispitanika. Ostale povezanosti vidljive su u tablici niže.

Tablica 15. Povezanost percipirane socijalne podrške i rezultata podljestvica socijalne podrške i predanosti izvršavanja školskih obaveza s demografskim varijablama

		6.	7.	8.	9.	10.
1.Izvršavanje školskih obaveza	Koef. korelacije	0,165	-0,040	0,169	0,149	-0,028
	P*	0,09	0,68	0,08	0,13	0,77
	N	104	104	104	104	104
2.Socijalna podrška ukupno	Koef. korelacije	0,213	-0,057	0,016	0,046	0,131
	P*	0,03	0,56	0,87	0,64	0,18
	N	104	104	104	104	104
3.SP važne druge osobe	Koef. korelacije	0,281	-0,009	-0,026	0,026	0,067
	P*	0,004	0,93	0,79	0,79	0,50
	N	104	104	104	104	104
4.SP obitelj	Koef. korelacije	-0,035	-0,126	-0,029	0,096	0,128
	P*	0,72	0,20	0,77	0,33	0,19
	N	104	104	104	104	104
5.SP prijatelji	Koef. korelacije	0,289	-0,024	0,109	-0,015	0,126
	P*	0,003	0,80	0,27	0,87	0,20
	N	104	104	104	104	104
6. Spol	Koef. korelacije		0,078	0,140	-0,234	-0,074
	P†		0,43	0,15	0,01	0,45
	N		105	105	105	105
7. Dob	Koef. korelacije			-0,143	-0,029	0,049
	P‡			0,14	0,76	0,61
	N			105	105	105

8. Broj braće/ sestara:	Koef. korelacije	-0,110	-0,154
	P‡	0,26	0,11
	N	105	105
9. Financijske mogućnosti obitelji	Koef. korelacije		-0,021
	P‡		0,83
	N		105
10. Mjesto stanovanja	Koef. korelacije		-
	P†		-
	N		-

* Pearsonove korelacije

† Point Biserialne korelacije

‡ Spearmanove korelacije

Pokazalo se kako postoji značajna umjerena povezanost izvršavanja školskih obaveza i školskog uspjeha ispitanika ($P < 0,001$) te niska pozitivna povezanost socijalne podrške ($P = 0,003$), socijalne podrške važnih drugih osoba u životu ($P = 0,01$), obitelji ($P = 0,02$), prijatelja ($P = 0,005$) sa školskim uspjehom ispitanika, odnosno što je veće izvršavanje školskih obaveza, socijalna podrška, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu, obitelji i prijatelja veći je školski uspjeh i obrnuto. Ostale povezanosti mogu se vidjeti u tablici x.

Tablica x. Povezanost percipirane socijalne podrške i rezultata podljestvica socijalne podrške i predanosti izvršavanja školskih obaveza s varijablama koje se odnose na školu i prijatelje

		6.	7.	8.	9.
1. Izvršavanje školskih obaveza	Koef. korelacije	0,016	0,188	-0,141	0,525
	P*	0,87	0,05	0,15	<0,001
	N	103	104	104	104
2.SP ukupno	Koef. korelacije	-0,064	0,147	-0,097	0,290
	P*	0,52	0,13	0,32	0,003
	N	103	104	104	104
3.SP važne druge osobe	Koef. korelacije	0,001	0,006	-0,079	0,235
	P*	0,98	0,95	0,42	0,01
	N	103	104	104	104
4.SP obitelj	Koef. korelacije	-0,090	0,237	-0,034	0,226
	P*	0,36	0,01	0,72	0,02

	N	103	104	104	104
5.SP prijatelji	Koef. korelacije	-0,087	0,117	-0,129	0,271
	P*	0,38	0,23	0,19	0,005
	N	103	104	104	104
6.Razred	Koef. korelacije		-0,231	-0,042	0,264
	P†		0,01	0,67	0,007
	N		104	104	104
7. Broj prijatelja u školi s kojima se druže	Koef. korelacije			-0,042	0,052
	P†			0,67	0,60
	N			105	105
8. Pohada li najbolji prijatelj/prijateljica istu školu	Koef. korelacije				-0,163
	P‡				0,09
	N				105
9. Školski uspjeh u prošloj školskoj godini	Koef. korelacije				-
	P†				-
	N				-

* Pearsonove korelacije

† Spearmanove korelacije

‡ Point Biserialne korelacije

5. RASPRAVA

Cilj rada bio je ispitati odnos percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara, Vinkovci.

U ispitanoj skupini najviše je ispitanika od 18 godina, prema bračnom stanju roditelja više ih je u braku, imaju dvoje braće ili sestara, financijsko stanje procjenju kao i kod drugih obitelji te ih je više od polovice u protekloj školskoj godini ostvarilo odličan uspjeh.

U istraživanju je sudjelovalo više ispitanika ženskog spola. Prema mjestu stanovanja nema značajnih razlika u raspodjeli ispitanika. Većina ispitanika pohađa četvrti razred, imaju tri do pet, odnosno više od pet prijatelja i njihovi najbolji prijatelji pohađaju istu školu kao i sami ispitanici.

Kada se govori o socijalnoj podršci istraživanje je pokazalo da značajno veću socijalnu podršku percipiraju ispitanici ženskoga spola. Također, uočava se da značajno veću socijalnu podršku važnih drugih osoba u životu i prijatelja percipiraju ispitanici ženskoga spola. (Razlog tome može biti činjenica da djevojke uspostavljaju veću emocionalnu povezanost sa svojim prijateljima, ali i ostalim osobama poput učitelja, za razliku od mladića u toj dobi) (47).

Ne postoji značajna razlika u percepciji socijalne podrške obitelji, kao ni razlika u predanosti izvršavanja školskih obveza prema demografskim varijablama. Suprotno ovom istraživanju, Roviš, a i ostali autori, navode kako postoji značajna razlika u predanosti izvršavanju školskih obveza u smislu da djevojke iskazuju izraženiju predanost od mladića (1,2).

Osim rodni razlika na predanost školskim obvezama utječe i tip škole koju ispitanici pohađaju. Istraživanja su pokazala da veću predanost iskazuju djevojke u strukovnim školama od onih koje pohađaju gimnaziju, dok je kod muškaraca to obrnuto (1).

Prema rezultatima istraživanja nema značajnijih razlika u percepciji socijalne podrške prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje.

Nema značajnih razlika u percepciji socijalne podrške drugih važnih osoba, podrške obitelji, podrške prijatelja i nema značajnih razlika u utjecaju navedenih varijabli jedne na drugu. Kada se promatra predanost izvršavanju školskih obaveza prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje ne uočava se značajna razlika. Predanost izvršavanju školskih obaveza umjereno je

pozitivno povezana sa svim socijalnim podrškama, drugačije rečeno, što je svaka od socijalnih podrški veća, veća je i predanost školskim obavezama. Ukupna socijalna podrška visoko je pozitivno povezana sa svim socijalnim podrškama i što je veća ukupna socijalna podrška veće su i ostale podljestvice socijalne podrške i obrnuto.

Pružanje socijalna podrške važnih drugih osoba u životu visoko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom prijatelja odnosno što je socijalna podrška važnih drugih osoba veća u životu veća je i socijalna podrška prijatelja, obitelji i obrnuto.

Socijalna podrška obitelji nisko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom prijatelja, dakle što je veća socijalna podrška obitelji bit će veća i socijalna podrška prijatelja i obrnuto.

Socijalna podrška roditelja i prijatelja iznimno je važna kada se govori o utjecaju na predanost radu, ali isto tako i na emocionalni razvoj učenika i njegovu privrženost školi (48,26). Iako određena istraživanja pokazuju da socijalna podrška od strane obitelji ima veći utjecaj na vezanost za školu od utjecaja najboljeg prijatelja u školi, valja zaključiti kako su vezanost za školu i ostvarena postignuća tijekom školovanja plod međudjelovanja učenika, škole, obitelji i vršnjaka. Dok roditelji svojom podrškom utječu na poboljšanje socijalnih odnosa i motivacije učenika u školi, vršnjaci kroz potrebu za prijateljstvom stvaraju osjećaj zadovoljstva školom, lakše se prilagođavaju te pokazuju bolju socijalizaciju (26).

U ovom je istraživanju socijalna podrška ukupno, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu i socijalna podrška prijatelja nisko pozitivno povezana sa spolom ispitanika, odnosno veća razina socijalne podrške ukupno, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu i socijalna podrška prijatelja povezana je sa ženskim spolom ispitanika.

Iz raznih izvora može se zaključiti da socijalna podrška važnih drugih osoba pridonosi psihološkoj dobrobiti pojedinca te većem samopoštovanju (1).

Iz rezultata istraživanja jasno možemo zaključiti da veće izvršavanje školskih obaveza i veća socijalna podrška školski uspjeh čine većim i obrnuto.

Ovakav rezultat pokazuju i brojna druga istraživanja sugerirajući na vrlo snažnu povezanost školskog postignuća i socijalne podrške (1,48).

6. ZAKLJUČAK

Temeljem provedenog istraživanja i dobivenih rezultata moguće je zaključiti sljedeće:

- znatno veću socijalnu podršku ukupno percipiraju ispitanici ženskoga spola,
- veća razina socijalne podrške ukupno, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu i socijalna podrška prijatelja povezana je sa ženskim spolom ispitanika,
- ne postoji značajna razlika u percepciji socijalne podrške obitelji kao ni razlika u predanosti izvršavanju školskih obaveza prema demografskim varijablama,
- nema značajnijih razlika u percepciji socijalne podrške prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje, druge važne osobe, podršku obitelji, podršku prijatelja i nema značajnih razlika u utjecaju navedenih varijabli jedne na drugu,
- nema značajne razlike kada se promatra predanost izvršavanju školskih obaveza prema varijablama koje se odnose na razred i prijatelje,
- predanost izvršavanju školskih obaveza umjereno je pozitivno povezana sa svim socijalnim podrškama,
- ukupna socijalna podrška visoko je pozitivno povezana sa svim socijalnim podrškama,
- socijalna podrška važnih drugih osoba u životu visoko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom prijatelja,
- socijalna podrška obitelji nisko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom prijatelja,
- veće izvršavanje školskih obaveza i veća socijalna podrška školski uspjeh čine većim i obrnuto.

7. SAŽETAK

CILJ ISTRAŽIVANJA: Cilj je rada ispitati odnos percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara, Vinkovci.

USTROJ STUDIJE: Presječna studija.

ISPITANICI I METODE: Ispitanici istraživanja bili su punoljetni učenici Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci, a istraživanje je provedeno online putem, preko Google forms-a. U istraživanju je ispitano 104 adolescenta, od kojih je 78 ženskih ispitanika, a 27 muških ispitanika. Podaci su prikupljeni putem online upitnika koji se sastoji od 31 pitanja. Anketa se sastojala od demografskih pitanja, Multidimenzionalne skale percipirane socijalne podrške i Skale vezanosti za školu (1,46). Na sva pitanja bili su ponuđeni odgovori.

REZULTATI: Najviše ispitanika u istraživanju ima 18 godina (57,1%). Ispitanici ženskog spola percipiraju značajno veću ukupnu socijalnu podršku ($U=719,000$; $P=0,02$), veću socijalnu podršku važnih drugih osoba u životu ($U=622,500$; $P=0,003$) te veću socijalnu podršku prijatelja ($U=600,500$; $P=0,001$). Ukupna socijalna podrška visoko je pozitivno povezana sa socijalnom podrškom važnih drugih osoba u životu ($P<0,001$), socijalnom podrškom obitelji ($P<0,001$) i socijalnom podrškom prijatelja ($P<0,001$). Što je veće izvršavanje školskih obaveza, socijalna podrška ukupno, socijalna podrška važnih drugih osoba u životu, obitelji i prijatelja, veći je školski uspjeh i obrnuto.

ZAKLJUČAK: Ispitanici ženskoga spola percipiraju značajno veću socijalnu podršku ukupno. Ukupna socijalna podrška visoko je pozitivno povezana sa svim ostalim socijalnim podrškama. Iz rezultata istraživanja jasno možemo zaključiti da veće izvršavanje školskih obaveza i veća socijalna podrška školski uspjeh čine većim i obrnuto.

Ključne riječi: obitelj; prijatelji; socijalna podrška; školski uspjeh; vezanost za školu.

8. SUMMARY

The relation between perception of social support and school success of students in the Zdravstvena i veterinarska škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci

OBJECTIVES: The research objective is to examine the relationship between the perspective of social support and success in school among the students of Health and Veterinary High School Dr. Andrija Štampar Vinkovci.

STUDY DESIGN: Cross-sectional study.

PARTICIPANTS AND METHODS: The research participants were adult students of Health and Veterinary High School Dr. Andrija Štampar Vinkovci, and the research was conducted online through Google Forms. 104 adolescents were questioned in the research, 78 of which were female participants and 27 were male. The data was collected through the online survey which consisted of 31 questions. The survey consisted of demographic questions, a multi-dimensional scale of perceived social support and a scale of school attachment (1.46). All the questions had offered answers.

RESULTS: The highest number of participants were 18 years old (57.1%). The female participants perceive a significantly higher level of overall social support ($U=719.000$; $P=0.02$), a higher level of social support of other important people in life ($U=622.500$; $P=0.003$) and more social support of friends ($U=600.500$; $P=0.001$). Overall social support is highly positively connected to social support of other important people in life ($P<0.001$), social support of family ($P<0.001$) and social support of friends ($P<0.001$). The greater the fulfillment of school obligations, overall social support, social support of other important people in life, family and friends, the greater the school success and vice versa.

CONCLUSION: The female participants perceive a significantly higher level of overall social support. Overall social support is highly positively connected to all other social support. From the results of the research, we can clearly conclude that greater fulfillment of school obligations and greater social support make school success greater and vice versa.

Key words: family; friends; social support; school success; attachment to school

9. LITERATURA

1. Roviš D, Bezinović P. Vezanost za školu – analiza privrženosti školi i predanosti školskim obvezama kod srednjoškolaca. *Sociologija i prostor*. 2011;190(2):185-208.
2. Maddox SJ, Prinz RJ. School Bonding in Children and Adolescents: Conceptualization, Assessment, and Associated Variables. *Clinical Child and Family Psychology*. 2003;6(1): 31-49.
3. Bergin C, Bergin D. Attachment in the Classroom. *Educational Psychology Review*. 2009;21(2):141-170.
4. Goodenow C. Classroom Belonging Among Early Adolescent Students: Relationships to Motivation and Achievement. *Journal of Early Adolescence*. 1993;13(1): 21-43.
5. Waters SK, Cross DS, Runions K. Social and Ecological Structures Supporting Adolescent Connectedness to School: A Theoretical Model. *Journal of School Health*. 2009;79(11):516-524.
6. Cernkovich SA, Giordano PC. School bonding, race and delinquency. *Criminology*. 1992;30(2):261-291.
7. Danziger SK. Family Life and Teenage Pregnancy in the Inner-City: Experiences of African-American Youth. *Children and Youth Services Review*. 1995;17(1/2):183-202.
8. Giannotta F, Özdemir M. School Bonding and Alcohol Use in Italian Early Adolescents: What Comes First? *Merrill – Palmer Quarterly*. 2013;59(3):280-303.
9. Oelsner J, Lippold MA, Greenberg MT. Factor Influencing the Development of School Bonding Among Middle School Students. *Journal of Early Adolescence*. 2011;31(3):463-487.
10. Waters SK, Cross DS, Runions K. Social and Ecological Structures Supporting Adolescent Connectedness to School: A Theoretical Model. *Journal of School Health*. 2009;79(11):516-524.
11. Thompson DR, Lachan R, Overpeck M, Ross JG, Gross LA. School Connectedness in the Health Behavior in School-Aged Children Study: The Role of Student, School, and School Neighborhood Characteristics. *Journal of School Health*. 2006;76(7):379-386.
12. Malecki CK, Demaray MK. Measuring perceived social support: development of child and adolescent social support scale. *Psychology in the schools*. 2002;39(1):1-18.

13. Sakiz G, Pape SJ, Hoy AW. Does perceived teacher affective support matter for middle school students in mathematics classrooms. *Journal of School Psychology*. 2012;50:235-255.
14. Colarossi LG, Eccles JS. Differential effects of support providers on adolescents' mental health. *Social Work Research*. 2003;27(1):19-30.
15. Danielsen AG, Samdal O, Hetland J, Wold B. School-Related Social Support and students' Perceived Life Satisfaction. *The Journal of Educational Research*. 2009;102(4):303-318.
16. Cohen S, Underwood LG, Gotlieb BH. *Social support measurement and intervention*. New York: Oxford University Press; 2000.
17. Cohen S, Wills TA. Stress, Social Support and the Buffering Hypothesis. *Psychological Bulletin*. 1985;98(2):310-357.
18. Gutiérrez M, Tomás JM, Romero I, Barrica JM. Perceived Social Support, School Engagement and Satisfaction with School. *Revista de Psicodidáctica*. 2017;22(2):111-117.
19. Annunziata D, Hogue A, Faw L, Liddle HA. Family Functioning and School Success in At-Risk, Inner-City Adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*. 2006;35(1):105-113.
20. Christenson SL, Thurlow ML. School Dropouts: Prevention Considerations, Interventions and Challenges. *Current Directions in Psychological Science*. 2004;13:36-39.
21. Crosnoe R, Cavanagh S, Elder GH. Adolescent friendship as academic resources: The intersection of friendship, race, and school disadvantage. *Sociological Perspectives*, 2003; 46(3):331-352.
22. Malecki CK, Demaray MK. Measuring perceived social support: development of child and adolescent social support scale. *Psychology in the schools*. 2002;39(1):1-18.
23. Shin RQ, Daly BP, Vera EM. The relationship of peer norms, ethnic identity, and peer support to school engagement in urban youth. *Professional School Counseling*. 2007;10:379-388.
24. Garcia-Reid P, Petterson CH, Reid RJ. Parent and Teacher Support Among Latino Immigrant Youth: Effects on School Engagement and School Trouble Avoidance. *Education and Urban Society*. 2015;47(3):328-343.

25. Simons-Morton BG, Chen R. Peer and Parent Influences on School Engagement Among Early Adolescents. *Youth & Society*. 2009;41(1):3-25.
26. Wang M, Eccles JS. Social Support Matters: Longitudinal Effects of Social Support on Three Dimensions of School Engagement From Middle to High School. *Child Development*. 2012;83(3):877-895.
27. Sivandini A, Koohbanani SE, Vahidi T. The Relation Between Social Support and Self-efficacy with Academic Achievement and School Satisfaction among female Junior High School Students in Birjand. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2013;84:668-673.
28. Elmore GM, Huebner ES. Adolescents' satisfaction with school experiences relationships with demographics, attachment relationships, and school engagement behavior. *Psychology in the School*. 2010;47(6):525-537.
29. Laible DJ, Carlo G. The Differential Relations of Maternal and Paternal Support and Control to Adolescent Social Competence, Self-Worth, and Sympathy. *Journal of Adolescent Research*. 2004;19(6):759-782.
30. Kerpelman JI, Eryigit S, Stephens CJ. African American Adolescents' Future Education Orientation Associations with Self-efficacy, Ethnic Identity, and Perceived Parental Support. *Journal of Youth Adolescence*. 2008;37:997-1008.
31. Grossman KE, Grossmann K, Zimmermann PA. Wider view of attachment and exploration: Stability and change during the years of immaturity. *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications*. New York: Guilford Press; 1999.
32. Reitz E, Deković M, Meijer AM, Engels R. Longitudinal Relations Among Parenting, Best Friends, and Early Adolescent Problem Behavior. *Journal of Early Adolescence*. 2006;26(3):271-195.
33. Blum RW, McNeely CA, Rinehart PM. Improving the odds: The untapped power of schools to improve the health of teens. Minnesota: University of Minnesota; 2002.
34. Sherman AM, Lansford JE, Volling, BL. Sibling relationships and best friendships in young adulthood: Warmth, conflict, and well-being. *Personal Relationships*. 2006;13:151-165.

35. Schneider BH, Tomada G, Normand S, Tonci E, Domini P. Social support as a predictor of school bonding and academic motivation following the transition to Italian middle school. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2008;25(2):287-310.
36. Stauffacher K, DeHart GB. Crossing social contexts: Relational aggression between siblings and friends during early and middle childhood. *Applied Developmental Psychology*. 2006;27:228-240.
37. Berndt TJ, Hawkins JA, Jiao Z. Influences of friends and friendships on adjustment to junior high school. *Merrill-Palmer Quarterly*. 1999;45:13-41.
38. Taylor SE, Klein LC, Lewis BP, Gruenewald TL, Gurung RAR, Updegraff JA. Female responses to stress: Tend and befriend, not fight or flight. *Psychology Review*. 2000;107:41–429.
39. Wentzel KR, Caldwell KA, Barry CM. Friendships in Middle School: Influences on Motivation and School Adjustment. *Journal of Educational Psychology*. 2004;96(2):195-203.
40. Steinberg L, Cuffman E. Maturity of Judgment in Adolescence: Psychosocial Factors in Adolescent Decision Making. *Law and Human Behavior*. 1996;20(3):249-272.
41. Vrbec A. Odnos između privrženosti školi, školskog neuspjeha i rizičnih ponašanja adolescenata (diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. 2015.
42. Eisele H, Zand DH, Thomson NR. The role of sex, self-perception, and school bonding in predicting academic achievement among middle class African American early adolescents. *Adolescence*. 2009;44(176):773-796.
43. Bryan J, Moore-Thomas C, Gaenzle S, Kim J, Lin CH, Na G. The Effects of School Bonding on High School Seniors' Academic Achievement. *Journal of Counseling & development*. 2012;90(4):467-480.
44. Walters K, Bowen GL. Peer Group Acceptance and Academic Performance Among Adolescents Participating in a Dropout Prevention Program. *Child and Adolescent Social Work Journal*. 1997;14(6):413-426.
45. Marušić M. i sur. Uvod u znanstveni rad u medicini. 5. izd. Udžbenik. Zagreb: Medicinska naklada; 2013

46. Zimet GD, Dahlem NW, Zimet SG, Farley GK. The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*. 1988;52(1):30-41.
47. Lessard A, Yergeau E, Fortin L, Poirier M. School Bonding: Helping At-Risk Youth Become Students At-Promise. *LEARNing Landscapes*. 2007;1(1):185-195.
48. Zhang B, Yan X, Zhao F, Yuan F. (2014). The Relationship Between Perceived Stress and Adolescent Depression: The Roles of Social Support and Gender. *Social Indicators Research*. 2015;123(2):501-18.

11. PRILOZI

Prilog 1. Dozvola etičkog povjerenstva

Prilog 1. Dozvola etičkog povjerenstva

ZDRAVSTVENA I VETERINARSKA ŠKOLA
DR. ANDRIJE ŠTAMPARA VINKOVCI
H. D. GENSCHERA 16/A, VINKOVCI

KLASA: 034-04/22-02/01

URBROJ: 2196-106-01-22-36

Vinkovci, 18. srpnja 2022. god.

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da je Lucija Antolović, rođena 31. siječnja 1997. god. u Vinkovcima, zaposlena na radnom mjestu strukovni učitelj, za potrebe izrade diplomskog rada provela anketiranje učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci na temu: **Odnos percepcije socijalne podrške i školskog uspjeha učenika Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara Vinkovci.**

Potvrda se izdaje u svrhu izrade diplomskog rada.

Dostaviti:

1. Lucija Antolović

2. Pismohrana

Ravnatelj:
Josip Šuker, dipl. inf.

